

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

(Εισήγηση Γιώργου Νούτσου στο Δ.Σ.)

Ένα τεραστιο κοινωνικο ζήτημα, καλούμαστε να προσεγγίσουμε στη σημερινη μας εκδήλωση και είναι δυστυχημα, που αφορμη για να πραγματοποιηθει, σταθηκε ο τραγικος χαμος ενός ακομα νεου.Ενος ακομα δικου μας ανθρωπου.

Μας δινεται όμως ετσι η δυνατοτητα, αντλωντας δυναμη μεσα από την τραγικοτητα των στιγμων, για πολλοστη ισως φορα, να σταθουμε με θαρρος και ειλικρινεια, απεναντι σ αυτή τη μαστιγα της κοινωνιας μας και να προσπαθησουμε, μεσα από τις σκεψεις, τους προβληματισμους και τις προτασεις μας, να καταγραφουμε, να ενημερωσουμε,να αφυπνισουμε, να διεγειrouμε, να κινητοποιησουμε.

Είναι ιδιαιτερα σημαντικό, το ποσο κοντα μας βρισκεται τελικα αυτος ο υπουλος και καταχθονιος εχθρος. Θα πρεπει ολοι μας, γονεις και παιδια, καθηγητες και μαθητες, κρατικοι λειτουργοι και θεσμικοι φορεις, αυτοδικοικηση και κεντρικη εξουσια, να αντιληφθουμε το μεγεθος του προβληματος, την ενταση του, τις πολυποικιλες και πολυσημαντες συνεπειες του και να παψουμε να εθελοτυφλουμε, να αποκρυπτουμε, να μοιρικαζουμε, να μεμφιμοιrouμε.

Χυθηκε, είναι αληθεια, πολύ μελανι, μεχρι και σημερα, στην προσπαθεια που καταβαλλεται, να ανιχνευτει το προβλημα, οι αιτιες που το δημιουργουν, οι συνεπειες του και κυριως ο δρομος διαφυγης μας από αυτό. Με αφορμη τη σημερινη εκδήλωση και στην προσπαθεια μου να ενημερωθω και εγω με επαρκεια για το προβλημα των ναρκωτικων κατεφυγα στη βιβλιογραφια, θελοντας ετσι να πλουτισω τις γνωσεις μου και να καταληξω σε καποιες απλουστευμενες γενικευσεις, σαν συμβολη στην προσπαθεια που καταβαλλουμε, να ακτινογραφησουμε το προβλημα και να προτεινουμε λυσεις. Θα μου επιτρεψετε, στο σημειο αυτό, να σας διαβασω, την καταθεση ψυχης, που κανουν ανθρωποι που βιωσαν τον εφιαλτη

και αναζητησαν διεξοδο από αυτόν, προσπαθώντας έτσι να κατανοήσουμε, τους λόγους που τους ώθησαν στα ναρκωτικά, τις τραγικές συνέπειες και πως οι ίδιοι αντιλαμβάνονται τις προτεινόμενες λύσεις.

"Είμαστε άνθρωποι, που, όταν βιώσαμε την άθλια κοινωνική πραγματικότητα, την κρίση του θεσμού της οικογένειας, την μοναξιά και την έλλειψη πνευματικών και ηθικών αξιών, δεν βρήκαμε την ψυχική δύναμη, να τα αντιμετωπίσουμε. Ψάχνοντας διεξοδο στα προβλήματα μας, οδηγηθήκαμε στον αδιέξοδο κόσμο των ναρκωτικών.

Καθημερινά, ζήσαμε την απόλυτη μοναξιά, την περιθωριοποίηση, τον κοινωνικό αποκλεισμό, τον καταναγκασμό, τη φυλακή, τα άσυλα, το θάνατο, την απόγνωση και το ψυχικό κενό. Επιλέξαμε τον δύσκολο - στεγνό και χωρίς υποκατάστατα - δρόμο της απεξάρτησης, καταρρίπτοντας έτσι τον μύθο, πως μια φορά εξαρτημένος, πάντα εξαρτημένος και αγωνιζόμαστε καθημερινά, για έναν καινούργιο τρόπο ζωής. Μιας ζωής με ιδανικά, ηθικές αξίες, στόχους, όνειρα και κοινωνικές ευαισθησίες.

Συνειδητά, είμαστε ενάντια με την κάθε πολιτική πρακτική, που προωθεί την χρήση εξαρτησιογόνων ψυχοτρόπων ουσιών (όπως μεθαδόνη, ναλτρεξόνη κ.λ.π.), με πρόσχημα την "θεραπεία", που σκοπό έχει την ελεγχόμενη τοξικομανία και την συνέχισή της. Είμαστε ενάντια και με μια άλλη πολιτική αντίληψη που διαχωρίζει τα ναρκωτικά σε "σκληρά" και "μαλακά". Όλα είναι επικίνδυνα, αφού αλλάζουν τη διάθεση, πνευματικά, ψυχικά, διανοητικά και σε βουλιάζουν στην παραίτηση και την παθητικότητα.

Ζητάμε, να ενισχυθούν από το κράτος τα ήδη υπάρχοντα στεγνά προγράμματα, να δημιουργηθούν νέες εγκαταστάσεις και προγράμματα, ώστε να έχει την δυνατότητα ο κάθε τοξικομανής να ενταχθεί σε θεραπευτικό πρόγραμμα και να απεξαρτηθεί.

Πιστεύουμε σε αυτό που κάνουμε, νοιώθουμε ικανοί να επανενταχθούμε στην κοινωνία με υπευθυνότητα, δημιουργικότητα και ανθρωπιά».

Τι βλέπουμε λοιπόν...πως με λιγα λογια, λενε παρα πολλα. Καταγραφουν τις αιτιες, στις οποιες δε θα μπορούσαμε ισως να προσθεσουμε πολλες ακομα. Καταδεικνυουν με τροπο τραγικο, τον εφιαλτη και τη δυστυχια που προκαλει. Αναδεικνυουν με τροπο εντυπωσιακο την ελπιδα και τη διαθεση για ζωη. Παιρνουν θεση στο μεγαλο θεμα της απεξαρτησης και των προτεινομενων μεθοδων.

Με αφορμη αυτό το τελευταίο, θαθελα να πω, πως μια πολύ μεγάλη κουβεντα εχει εδώ και καιρο ξεκινήσει. Τα ερωτηματα που μβαινουν στο τραπεζι του προβληματισμου πολλα. Κι όλα εχουν να κανουν με την αναζητηση εκεινου του πλαισιου κι εκεινης της διαδικασιας, που θα εχει τα καλυτερα και πρακτικότερα θετικα αποτελεσματα.

- Ναι ή όχι στη διακριση σκληρων και μαλακων ναρκωτικων;

- Ναι ή όχι στη χρηση εξαρτησιογονων ψυχοτροπων ουσιων (μεθαδονη, ναλτρεξονη) με προσχημα τη θεραπεια;

- Απελευθερωση παραγωγης, εμποριας και χρησης μαλακων ή ισχυροποιηση κατασταλτικων μηχανισμων και απαγορευτικης πολιτικης;

Η απαντηση σε όλα αυτά, ουτε ευκολη, ουτε βεβαια μονοσημαντη μπορει να είναι. Ουτε πολύ περισσοτερο, θα μπορουσε να αποτελεσει αντικειμενο μιας ολιγολεπτης μονο τοποθετησης, στα πλαισια μιας εκδηλωσης σαν τη σημερινη. Όμως, επειδη εχω μαθει παντα να εκφραζω με θαρρος και καθαροτητα τις αποψεις μου, επιτρεψτε μου σχεδον επιγραμματικα να τοποθετηθω.

Η χρήση και η εξάρτηση από τα ναρκωτικά ειπαμε ήδη, πως είναι αποτέλεσμα των κάθε είδους κοινωνικών αντιθέσεων, της χαλαρωσης των θεσμων, της μειωμενης επικοινωνιας και της συνακόλουθης καταπίεσης, που όλα αυτα συνεπαγονται. Προβάλλονται ως «λύση» και «διέξοδος», όμως οδηγούν στην αλλοτρίωση. Νομιμοποίηση της χρήσης, σημαίνει νομιμοποίηση των αιτιών, που προωθούν τη χρήση. Το χασίς είναι εξίσου επικίνδυνο, με κάθε άλλο ναρκωτικό. Η νομιμοποίηση δε θα χτυπήσει τους εμπόρους, όπως δε χτυπήθηκαν η παράνομη πορνεία, το παράνομο εμπόριο αλκοόλ και το παράνομο εμπόριο όπλων. Τα

αίτια που οδηγούν στη χρήση είναι κοινά για όλες τις ουσίες. Δεν υπάρχουν «μαλακά» και «σκληρά» αίτια αναζήτησης μιας ουσίας. Από αυτήν την άποψη, δεν μπορούμε να μιλάμε για «σκληρά» και «μαλακά» ναρκωτικά. Στη χρήση και την εξάρτηση, δεν έχει σημασία ποια ουσία χρησιμοποιεί κανείς. Σημασία έχει η διαμόρφωση μιας ψυχολογίας του «φτιαξιματος», μιας ψυχολογίας «εξάρτησης», μιας ψυχολογίας αναζήτησης της όποιας ουσίας.

Ετσι λοιπον, η νομιμοποίηση των μαλακών ναρκωτικών, ακομη και αν συντελεί στην αναχαιτιση της εξαπλωσης τους (πραγμα και αυτο αμφιβολο) σιγουρα δεν προκειται να σταματησει την εξαπλωση των ακομη πιο επικινδυνων σκληρων ναρκωτικών. Ενδεικτικο ειναι το πολυδιαφημισθέν “Ολλανδικό θαυμα” που μαλλον ειναι αντικατοπτρισμός. Δημοσιευθεισα ερευνηση του ειδικού Ολλανδικού ινστιτούτου Trimbos, δειχνει για παραδειγμα οτι η Ολλανδια, παρα τη φιλελευθερη πολιτικη της στα ναρκωτικά, ελάχιστα διαφερει απο τις ΗΠΑ που εφαρμοζουν την πιο σκληρη κατασταλτικη πολιτικη, οσον αφορα το ποσοστο δεκαπενταχρονων νεων που κανουν χρηση ναρκωτικών (29% εναντι 34%). Ακομη χειροτερα, η Ολλανδια ερχεται δευτερη στον καταλογο οσον αφορα την χρηση απο τους νεους του επικινδυνου ναρκωτικου “Έκστασις”⁹. Πραγμα που αποτελει καθαρή ένδειξη οτι τοσο η φιλελευθεροποιηση οσο και η καταστολή ειναι το ίδιο...αποτελεσματικές στη καταπολέμηση της εξάπλωσης των ναρκωτικών.

Το συμπερασμα που μπορουμε λοιπον να συναγουμε ειναι οτι δεν υπαρχουν πανακειες στο πολυσυνθετο προβλημα των ναρκωτικών. Ουτε η καταστολή και η... εκτελεση των εμπορων ναρκωτικων, ουτε η αρση της, ουτε η μαζικη εισαγωγη προγραμματων μεθαδονης, ή η πληρης νομιμοποιηση των ‘μαλακων’ ναρκωτικών προκειται να λυσουν το “προβλημα των ναρκωτικών”, εαν με αυτο εννουμε το προβλημα της εξαπλωσης των ναρκωτικών και οχι τις επιμερους συνεπειες οπως την αυξηση των θανατων, της εγκληματικοτητας κλπ. Η αρση της καταστολης, απο μονη της, κατα πασα πιθανοτητα, θα οδηγησει στην παραπερα εξαπλωση των ναρκωτικων, οσο τα κοινωνικο-οικονομικά αιτια που επιβαλλουν την μαζικη παραγωγη και καταναλωση ναρκωτικων παραμενουν. Αυτο, ομως, δεν σημαινει, φυσικά, οτι η λυση βρισκεται στην καταστολή, μια και αυτή δεν είναι καν σε θεση να πλήξει, τα πραγματικα αιτια της εξαπλωσης των ναρκωτικων που ανάγονται στο ίδιο το κρατουν κοινωνικο-οικονομικο σύστημα. Ενα συστημα, που μονο στα τελευταια 8 χρονια εχει οδηγησει στον υπερδιπλασιασμό της παγκοσμιας παραγωγης ναρκωτικων και στον δεκαπλασιασμό, τα τελευταια 5 χρονια, της γης στην οποια καλλιεργειται οπιο.

Βεβαια κάθε άλλο παρα ειδικος ειμαι, στην αναλυση ενός θεματος τοσο εξειδικευμενου. Κι αν το κανω, είναι γιατι θελω, εστωκαι με τις λιγες γνωσεις που εχω ή εισπραττω μεσα από τη διαθεση μου για πληροφορηση και προβληματισμο, να συμβαλλω στην αναγκη για ακομη περισσοτερη ενημερωση οσων σημερα μας ακουνε.

«Καλύτερα ένα φριχτό τέλος, παρά μια φρίκη χωρίς τέλος» εγραφε κάποιος σημειώμα σ ένα τοίχο...

Κι αν το χρησιμοποιώ το κάνω, για να καταδείξω τη φρίκη και τον αποτροπιασμό...και συνακολουθώ την ανάγκη για παρέμβαση. Με δυο όμως βασικές παραδοχές...Πρέπει πρώτα απ όλα να συνειδητοποιήσουμε πως είναι λάθος να εξισωνούμε τους εμπόρους με τους χρήστες και να ταυτίζουμε έτσι τους θύτες με τα θύματα και δεύτερον, πως όταν μιλάμε για αντιμετώπιση, κατά κοινή πλέον ομολογία, πρέπει να στρεφούμε το ενδιαφέρον μας όχι στην θεραπεία και την επιστημονική αντιμετώπιση (που είναι θέμα κυρίως των ειδικών), αλλά στην πρόληψη (θέμα με έντονες μάλιστα κοινωνικές και πολιτικές προεκτάσεις).

Η Πρόληψη λοιπόν, είναι η καλύτερη θεραπεία : αυτός είναι ο χρυσός κανόνας της ιατρικής.

Τι μπορούμε να κάνουμε στην περίπτωση των ναρκωτικών; Υπάρχουν τρόποι να ανακόψουμε το χείμαρρο και να σώσουμε τα παιδιά μας απ' τον όλεθρο;

Η απάντηση δεν είναι εύκολη. Κανένας «εγκέφαλος» δεν μπορεί να δώσει έτοιμη τη λύση του προβλήματος. Μόνο η καθολική προσπάθεια όλων μας με σωστές και συντονισμένες ενέργειες, η υπομονή και η επιμονή θα φέρουν κάποτε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Οικογένεια, σχολείο, Κράτος , κοινωνία...κατά τη γνώμη μου οι τεσσereis σημαντικότεροι παράγοντες, που μέσα από τη στάση τους, μπορούν να βοηθήσουν καταλυτικά στον περιορισμό, στη μείωση και τέλος στην εξαφάνιση του καταστρεπτικού αυτού φαινομένου.

Το οικογενειακό περιβάλλον παίζει αναμφισβήτητα το μεγαλύτερο και σπουδαιότερο ρόλο στη διαμόρφωση του χαρακτήρα και της προσωπικότητας του ατόμου. Όταν το παιδί έχει την επικοινωνία, τη στοργή και την κατανόηση που χρειάζεται από τους γονείς, αποκτά ισορροπημένη προσωπικότητα και με επιτυχία αντιμετωπίζει δύσκολες συναισθηματικές και άλλες καταστάσεις της ζωής, χωρίς να αναζητά φυγή απ την πραγματικότητα. Διαμορφώνονται έτσι άτομα με κρίση, υπευθυνότητα και αυτοσυγκράτηση.

Στο σχολείο αρχίζει μια καινούργια ζωή. Δημιουργεί τις πρώτες εξω-οικογενειακές σχέσεις και κοινωνικοποιείται.. Το σχολείο γίνεται για το παιδί αποκλειστικός και προσωπικός του χώρος : σ' αυτό κινείται πιο ελεύθερα και πιο άνετα, το κλειστό και αδιαπέραστο αρχίζει να γίνεται μια μακρινή ανάμνηση. Προγράμματα ενημέρωσης και διαφώτισης για το πρόβλημα των ναρκωτικών, πρέπει να μπουν στην πρώτη βαθμιδα των πρωτεραιοτητων του

Υπουργείου Παιδείας. Η ενημέρωση για τα ναρκωτικά πρέπει ν' αρχίζει από τις πρώτες μαλιστα τάξεις του Γυμνασίου*.

Η κεντρική διοίκηση τώρα, πρέπει να προχωρήσει σε οργάνωση καμπανίας κατά των ναρκωτικών, σε μια ανακυκλούμενη περιοδική βάση και σε ενημέρωση γονέων και παιδιών. Η εξασφάλιση εργασίας στους νέους ανθρώπους, πρέπει να αποτελέσει υψιστη προτεραιότητα, ενώ το ίδιο σοβαρά πρέπει να αντιμετωπιστεί την ύπαρξη πολιτικών, που θα ωθούν τους νέους προς δημιουργικές ενασχολήσεις για να γεμίσουν τον ελεύθερο χρόνο τους...αθλητισμο, τέχνες, προστασία του περιβάλλοντος.

Απ την άλλη, είναι υποχρέωση της κοινωνίας, να προσφέρει στους νέους μια ζωή με νόημα, με αξίες, με πληρότητα και υγιή πρότυπα.

Τέλος, ας ερθούμε να δούμε τι μπορεί να κάνει η αυτοδιοίκηση. Τι μπορούμε να κάνουμε εμείς, ώστε να συμβαλλουμε, με τις μικρές μας δυνάμεις στην αμβλυσή αυτού του τεραστίου προβλήματος.

- Η συνέχιση και η εμβάθυνση της συνεργασίας με τους Οριζόντες και τον ΟΚΑΝΑ αποτελεί επιτακτική ανάγκη.
- Η αναληψη προσθετων πρωτοβουλιων ενημερωσης γονεων και παιδιων, μεσα από τη διοργάνωση εκθεσεων, εκτύπωση και διακίνηση καταλληλου ενημερωτικού υλικού και τη διοργάνωση επιμορφωτικών εκδηλώσεων και σεμιναρίων, ένα δεύτερο σημαντικό βήμα.
- Η στενή συνεργασία με τους υπολοίπους τοπικούς και θεσμικούς παραγοντες και τις αστυνομικές αρχές και η αναληψη κοινων δράσεων, με την υποστηρικτική ενεργοποίηση και των κοινωνικών υπηρεσιών του Δήμου, προσθετει ένα ακόμα αναχώμα αμυνας.
- Τέλος, για να καταστεί δυνατόν, όλα τα παραπάνω να παρουν σαρκα και οστα, πρέπει κυριε Δημαρχε να ενεργοποιηθει και να λειτουργησει επιτελους το Συμβουλιο Προληψης Εγκληματικότητας. Ξερετε πολύ καλά, αλλά το επαναλαμβάνω για να γίνει γνωστό και σε οσους μας παρακολουθούν, πως ήδη, με αποφαση του Δημοτικού Συμβουλίου

της 26^{ης} Ιουνίου 2002, συστάθηκε το Συμβούλιο αυτό, το οποίο όμως δυστυχώς μέχρι σήμερα ποτέ δε λειτουργήσε. Μετά και το τελευταίο τραγικό κρούσμα και τη δραματική έκταση, που έχει πάρει και στην πόλη μας η εξαπλώση των ναρκωτικών, θεωρώ πως το όργανο αυτό, έχει ένα πολύ σημαντικό ρόλο να επιτελέσει. Συνοπτικά να πω, πως το Συμβούλιο Πρόληψης Εγκληματικότητας Αποτελείται από επιστήμονες και λειτουργούς που διαμένουν στην έδρα του Δήμου και διαθέτουν ειδικές γνώσεις στον τομέα της εγκληματικότητας, όπως δικαστικούς λειτουργούς, εγκληματολόγους, ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, αστυνομικούς, κοινωνικούς λειτουργούς και γιατρούς καθώς και εκπροσώπους παραγωγικών τάξεων και κοινωνικών φορέων. Είναι 11 μέλη και έχει ως έργο τη κατάρτιση προγραμμάτων καταπολέμησης της εγκληματικότητας στη δημοτική περιφέρεια αρμοδιότητας του, τη διατύπωση γνώμης επί σχετικών ερωτημάτων, τη συνεργασία με τα αντίστοιχα συμβούλια ομορών Δήμων, τη διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων και άλλων συναφών εκδηλώσεων για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, τη συνεχή, μέσω των τοπικών μέσων, ενημέρωση των κατοίκων καθώς και την εκδήλωση κάθε άλλης σχετικής δραστηριότητας.

Από την ενεργοποίησή του, σίγουρα μόνο όφελος, μπορούμε να αποκομίσουμε.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επαναλάβω, πως το πρόβλημα των ναρκωτικών απαιτεί άμεση, καθολική στρατεύση πολιτείας και πολιτών, πριν απλωθεί σαν γαγγραινα και μολυνει ολόκληρο τον κοινωνικό ιστό. Ακόμα και οι νέοι πρέπει να πιστέψουν, πως είναι δικαιολογημένη η οργή τους για τον κόσμο της ασχημίας και του κακού, αλλά είναι ακατανόητη η παραιτήσή τους. Γιατί, ενώ η οργή σπιρουνίζει για καταλυση του κακού, η παραιτήσή του αφήνει ελεύθερο πεδίο και αφανίζει όχι μόνο το κακό, αλλά και αυτούς τους ίδιους, όλους μας.

Όλα αυτά δε λέγονται βεβαίως, για να μείνουν θερητικά σχήματα και μεγαλοστομίες κατασκευές. Είναι πιστεύω, οι αναγκαίες προϋποθέσεις για να γίνουν τα ναρκωτικά, από μαστογά της κοινωνίας μας, περασμένος εφιαλτής. Κι οποιος δεν παραδέχεται τη ζωή και τους νόμους της και ζητάει γιατρεία έξω από την πραγματικότητα, πουλάει τη ψυχή του και χάνει τη χαρά της ζωής.

Γι αυτό λοιπόν, όλοι μαζί, με μια ενιαία δύναμη, θα πρέπει να αντισταθούμε σ αυτή τη μαστιγά, που απειλεί να γίνει ένας νέος τρόπος ζωής. Να πούμε όχι σ αυτήν την προκλήση, που υποτίθεται, ότι θα μας μεταφέρει σ έναν άλλο κόσμο γεμάτο ονείρα, που όμως στην πραγματικότητα είναι ένας βουρκοκός, που προσπαθεί να παρασυρει οποιον τον πλησιάσει.

